

Agerpres – 22 iulie 2010

**Comunicat de presă Simpozionul Internațional - 'Destine individuale și colective în comunism'
Făgăraș - Sâmbăta de Sus, 22-25 Iulie 2010**

În perioada 22-25 iulie 2010 va avea loc ediția a V-a a Simpozionului Internațional de la Făgăraș - Sâmbăta de Sus. Ediția din acest an are ca temă 'Destine individuale și colective în comunism' și reprezintă o continuare a demersurilor începute în 2006, de a pune în discuție trecutul recent, și de a oferi istoricilor și cercetătorilor români și străini un cadru de dialog pe probleme legate de istoria comunismului din România și din alte state, dar și de a atrage atenția asupra proiectului muzeal 'Memorialul Rezistenței Anticomuniste Țara Făgărașului'.

Ca și în anii precedenți, participanții sunt cadre universitare, cercetători și doctoranzi de la universități și institute de cercetare din țară și străinătate: din România - Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, Facultatea de Istorie, Geografie și Relații Internaționale, Universitatea din Oradea, Muzeul Marinei Române, Muzeul de Istorie Turda, Memorialul Victimelor Comunismului și al Rezistenței, Sighetu Marmației, Facultatea de Litere, Universitatea de Nord, Baia Mare, Facultatea de Teologie Reformată, Universitatea 'Babeș-Bolyai', Cluj-Napoca, Institutul de Istorie 'George Barițiu', Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie, Universitatea din București, Episcopia Romano-Catolică de Timișoara, Academia Română, Filiala Timișoara, Institutul de Cercetări Politice, București, Facultatea de Științele Comunicării și Științe Politice, Universitatea 'Andrei Șaguna', Constanța, Institutul pentru Studierea Trecutului Recent, Sofia, Bulgaria, Facultatea de Științe Umaniste, Universitatea 'Valahia' Târgoviște, Facultatea de Istorie și Filosofie, Universitatea 'Babeș-Bolyai', Cluj-Napoca, Facultatea de Științe Politice, Școala Națională de Studii Politice și Administrative Academia Română, Institutul de Cercetări Socio-Umane 'Gheorghe Șincai' Târgu-Mureș, Institutul Român de Istorie Recentă, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea 'Alexandru Ioan Cuza', Iași.

- din străinătate: Academia de Transporturi, Informatică și Telecomunicații, Republica Moldova, Universitatea de Stat din Chișinău, Institutul Militar al Forțelor Armate 'Alexandru cel Bun', Republica Moldova, Institutul de Istorie Recentă a Serbiei, Beograd, Republica Serbia, Centrul de Studii pentru Reconciliere Națională, Ljubljana, Slovenia, Universitatea 'Eötvös Lorand - ELTE', Budapesta, Ungaria.

Organizatorii evenimentului sunt: Memorialul Rezistenței Anticomuniste - Țara Făgărașului, Fundația Culturală 'Negru Vodă' Făgăraș, Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Mănăstirea 'Brâncoveanu' - Sâmbăta de Sus, Universitatea de Arte București, Asociația Culturală Mozaic, Mănăstirea 'Brâncoveanu' - Sâmbăta de Sus.

Simpozionul beneficiază de sprijinul financiar al: Fundației Konrad Adenauer, Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, Primăriei și Consiliului Local al Municipiului Făgăraș, Consiliului Județean Brașov.

<http://www.agerpres.ro/media/index.php/comunicate/item/21009-Comunicat-de-pres-IICCMER.html>

Buna ziua Făgăraș – iulie 2010 **Calvarul comunist-deportări și destine**

Documente vechi, fotografii, înregistrări video sau interviuri cu mărturii despre perioada de dinainte și de după instaurarea comunismului. Toate acestea au fost subiectul celei de-a cincea ediții a simpozionului internațional „Calvarul – deportări și destine”, desfășurat la Academia de la Sâmbăta de Sus. În cadrul proiectului s-a organizat, la Fundația Culturală „Negru Vodă”, o expoziție tematică având ca subiect „Deportarea etnicilor germani din Romania la muncă forțată în URSS. O reconstrucție din documente”.

Deportările – mijloc de represiune în comunism

Cercetători, istorici, profesori universitari din țară și de peste hotare au participat la Simpozionul Internațional „Calvarul – deportări și destine”, desfășurat la Sâmbăta de Sus. Tematicile simpozionului s-au axat pe relevarea presiunilor și constrângerilor impuse de regimurile politice postbelice, pe deportările a milioane de oameni, pe destinele individuale și colective în comunism, dar și pe mărturiile și valorificarea muzeală a perioadei negre din istoria țărilor de Est.

„Este un simpozion care se organizează pentru a cincea oară. Într-adevăr, este opera Fundației Culturale „Negru Vodă”, împreună cu Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și cu sprijinul autorităților locale, a Mitropoliei Transilvaniei și a unei fundații germane. Iată că și o instituție germană se implică în acest efort de recuperare a acestei memorii traumatice care vizează destinele colective și individuale. Întrebarea noastră este dacă într-adevăr a fost loc în timpul comunismului pentru un destin individual și dacă nu cumva am făcut toți parte dintr-un mecanism anonim, lipsit de personalitate, dar foarte opresant, totalitar. Un sistem care, practic, zdrobea orice inițiativă de libertate individuală, de creativitate, talent, tot ceea ce noi primim de la Dumnezeu pentru a aduce în această lume. Toate au fost foarte bine controlate de o putere totalitară, o putere care n-a avut decât un singur scop: de a-și perpetua condiția și poziția”, a spus dr. Mihail Neamțu, director al Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului.

Însemnătate mare pentru istoria Țării Făgărașului

Evenimentul are o mare însemnătate atât pentru istoria Țării Făgărașului, cât și pentru delegația străină prezentă zilele trecute la simpozion. „Avem și în acest an plăcerea de a-i avea alături participanți din Bulgaria, Republica Moldova, Serbia, Germania și, bineînțeles, România. Pentru delegația străină este foarte importantă participarea tocmai pentru ca aceștia să-și poată prezenta lucrările și de a schimba impresii și concluzii cu privire la istoria comunismului, cu privire la destinele oamenilor din acea perioadă, a tragediilor întâmplătoare atunci. Pentru zona Țării Făgărașului este de asemenea foarte important acest proiect tocmai pentru a pune în

valoare destinele oamenilor care au trăit aici în acele vremuri, acum îndepărtate pentru noi“, a spus Cosmin Budeancă, de la Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului.

„Destine individuale și colective în comunism“

Ediția din acest an a simpozionului internațional a avut ca temă „Destine individuale și colective în comunism“ și reprezintă o continuare a demersurilor începute în 2006, de a pune în discuție trecutul recent, și de a oferi istoricilor și cercetătorilor români și străini un cadru de dialog pe probleme legate de istoria comunismului din România și din alte state, dar și de a atrage atenția asupra proiectului muzeal „Memorialul Rezistenței Anticomuniste Țara Făgărașului“. Simpozionul a fost organizat în cadrul proiectului Remember – Keep Alive the Past Memory for The Future și a beneficiat de finanțare de la Uniunea Europeană prin Programul „Europa pentru cetățeni“ și de la Primăria și Consiliul Local al Municipiului Făgăraș. Scopul proiectului a constat în crearea cadrului pentru integrarea și prezentarea de noi elemente privind cunoaștere evenimentelor care au avut loc în perioada 1944-1964 în Europa de Est, atunci când valorile fundamentale, democratice și tradiționale au fost distruse, în contextul ocupației staliniste și de impunere a dictaturii comuniste. Simpozionul este a doua acțiune din cadrul proiectului, după colocviul „Remembrance of Pain and Hope“ (Memorial al durerii și al speranței) – atelier de lucru care a pregătit planul pentru realizarea unei expoziții virtuale, desfășurat la Făgăraș în noiembrie 2009.

Ca și în anii precedenți, participanții au fost cadre universitare, cercetători și doctoranți de la universități și institute de cercetare din țară și străinătate, dar și supraviețuitori ai deportărilor.

Chinul etnicilor germani după instaurarea comunismului

Cu ocazia simpozionului internațional, Fundația Culturală „Negru Vodă“ a organizat luni, 19 iulie, o expoziție ce a avut ca temă deportarea sașilor din Transilvania și Țara Făgărașului și ororile la care aceștia au fost supuși. Expoziția a cuprins peste 200 de documente din arhivele CNSAS legate de dramaticele evenimente de la sfârșitul celui De-al Doilea Război Mondial, atunci când ocuparea țărilor din estul Europei de către armatele sovietice a însemnat începutul unei perioade marcată de încălcări grave ale drepturilor și libertăților cetățenești. Fapte care au distrus viața mai multor generații de oameni. „Această expoziție inedită, realizată cu ajutorul specialiștilor și cercetătorilor de la CNSAS și cu ajutorul Muzeului Țării Făgărașului „Valer Literat“, cuprinde reconstrucția deportării sașilor din România, Transilvania și Țara Făgărașului. Se pleacă de la preliminariile deportării, apoi deportarea reflectată în arhiva Securității, apoi reacțiile interne și internaționale privitor la acest eveniment nefast pentru România. Cu urmări cumplite, un adevărat dezastru pentru ceea ce a însemnat civilizația săsească la noi în țară“, a spus Florentin Olteanu, președintele Fundației Culturale „Negru Vodă“.

Deportați, condamnați, expropriați

După încheierea celui de-al Doilea Război Mondial, etnicii sași au fost obligați de către autorități să-și părăsească locuințele, fiind deportați în lagărele de muncă ale Uniunii Sovietice. Când s-au întors la casele lor, după mai bine de 5 ani de exil, nimic nu mai era al lor, toate bunurile și proprietățile fiindu-le confiscate. „La naționalizarea din 1948, sașilor li s-au luat și fărâma de afaceri pe care o aveau pe atunci, au fost deposedați de casele lor, de toate bunurile pe care le-

au agonisit o viață întreagă. Toate ca urmare a legislației de instaurare a noilor instituții comuniste. Astfel, fostele lor proprietăți au devenit școli, grădinițe, bunuri ale CAP-urilor, ale PCR-ului. Proprietatea unui om trebuie respectată și acești oameni, cetățeni români, trebuiau respectați. Când s-au reîntors din lagărele sovietice, în 1948, ei nu au mai găsit nimic din ce le aparținuse. Au locuit pe unde au putut și, chiar dacă s-au reîntors în casele lor, tot trebuiau să plătească o chirie. Lucru de neacceptat”, a mai spus Florentin Olteanu.

Un caz concret a fost destinul tragic al unei femei din Țara Făgărașului, Clementine Nagel. Aceasta, la vârsta de doar 17 ani, a fost deportată forțat într-un lagăr din Rusia, în 1945. „Gândiți-vă ce înseamnă ca, de la o vârstă așa de fragedă, să fii luat cu forța de către autorități, și să fii ținut 5 ani în lagărele comuniste din Rusia. Apoi să te întorci pe tărâmurile natale, bolnav și răvășit, și să nu mai găsești nimic din ceea ce ai lăsat în urmă! Așa cum s-a întâmplat și cu Clementine Nagel. Era grav bolnavă și rușii au deportat-o din lagăr în Germania. Dar ea a vrut să se reîntoarcă în România și a făcut toate demersurile pentru a se reîntoarce aici, pe tărâmurile natale. Deși statul român i-a ridicat cetățenia, ceva de neacceptat, ea nu a ținut cont de asta și a vrut să-și revadă casa unde a copilărit! Ne întrebăm de ce? Pentru că sașii au considerat Transilvania casa lor. Așa s-a gândit și Clementine Nagel, că nicăieri nu este ca acasă, în satul ei natal. Și când a reușit să ajungă aici, nu a mai găsit absolut nimic”, a mai spus Florentin Olteanu.

Istoria nu trebuie să se mai repete

Scopul organizării simpozionului a fost acela de a reaminti oamenilor o istorie ce nu ar mai trebui să se repete. „Din această cauză am abordat acest subiect în proiectul nostru. Este vorba de a ne aminti ce s-a întâmplat pentru ca generațiile viitoare să nu mai repete astfel de lucruri. Ca fiecare om să fie sigur că drepturile îi sunt respectate în România”, a specificat Olteanu.

Expoziția a fost organizată cu ajutorul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității și Muzeului Țării Făgărașului „Valer Literat”. „Muzeul nostru s-a ocupat de prezentarea civilizației săsești din zona Țării Făgărașului și din satele limitrofe. A fost destul de greu să surprindem câteva imagini din istoria sașilor și ne-am axat pe trei dimensiuni. Bisericile fortificate din zonă, au existat aproximativ 300 și azi se mai păstrează doar jumătate. O altă dimensiune a fost așezarea urbană și am prezentat aici imagini din tipologia satelor. Iar a treia dimensiune s-a axat pe instituțiile care au reglementat relațiile sociale din interiorul comunităților săsești”, a spus dr. Elena Băjenaru, muzeograf la Muzeul Țării Făgărașului „Valer Literat”. (Alina ROMAN)

<http://www.bzf.ro/calvarul-comunist-deportari-si-destine.html>

TV Fagaras – 23 iulie 2010

Pas spre istorie

http://www.youtube.com/watch?v=9iuNPFnRoAc&feature=player_embedded